

Ischaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
10

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in postnih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo
nahaja v Gosposki ulici št. 7
Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v I. nadstr. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati
loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Tolstoj mrtev.

Čutil je, da se mu bliža zadnja ura. Prijatelj miru ni imel miru, kar je občeval vedno huje, čim bolj ga je prevzemala starost; vskipelo je v njem, odločil se je oditi z Jasne Poljane kam proč v samoto, na zbranega duha sam zase, utopljen v misli, nemoten od svetnega gibanja in vrvenja dokonča svoje zadnje trenutke. Čutil je smrt in šel je — — — Ali kam naj gre tak sloveč modrijan, da bi se dandanašnji ne vedelo zanj, ko je ves svet preprežen z žicami, ki bliskoma nosijo po svetu vesti ter razvito časnikarstvo ve za vsak korak količkaj važnejše osebe kaj še le za Tolstega. Poročali so, da je potkal na vrata šamardinskega samostana, da bi tam v prosti meniški celici, kjer je sveta samota in tam zunaj daleč vrvenje in drvenje ljudi, prebil v največjem miru ostarek svojega življenja. Ali že so ga izvahali in šel je na vlak, da se popelje v matuško Moskvo, pravijo, da ga je gnalo proti Kavkazu, da bi tam kje, kjer je sanjaril kot mladenič ter je v njem začel zoreti veliki duh, preživel svoje dneve. Ko se je peljal v vlaku, napravljen kakor navadno kot priprost ruski mužik, so ga spoznali železniški uradniki, približali se mu je uradnik in spoštljivo povabil visokega starca z belo brado, naj vstopi v boljši kupé na gorko. Tolstoj je odklonil, na postaji Astapovo pa je zbolel, moral je leči in tam je izdihnil — — —

Vesoljni svet pretresa žalost ob smrti velikega moža, preroka ruskih mužikov, oznanjevalca miru in ljubezni, duševnega velikana, kakoršni se ne porajajo vsako stoletje. Na nastil vsega civiliziranega sveta se trese ime Tolstoj; civilizirano človeštvo čuti, da je zgubilo nekaj posebnega, nekaj izrednega, nekaj nemadomestljivega. Kdaj pa je hodil zadnjič po svetu človek, ki bi se bil povzdignil tako visoko nad drugo človeštvo, kakor se je Tolstoj. Iz vesoljnega človeštva gleda ven njegova glava in čez vesoljno človeštvo žari njegovo filozofsko oko, njegova beseda doni v ušesa vesoljnega človeštva in sega do srca. Povrni se nazaj, ti človeštvo, nazaj k prvotnemu naravnemu življenju! Ne ubijajte, ne vojskujte se! Ljubite se med seboj! Pogledal je civilizaciji v srce in drob in s studom se je odvrnil od nje pa zaklical: Nazaj k naravi! Tolstoj je videl gnjilobo v visoki družbi na Ruskem, videl jo je v zapadni Evropi; videl pa je tudi žilavega mužika, kako živi vse drugače, kako mu delo in notranja čutila dajejo podlago za življenje. Študiral je evangelije, spoznal, da krščanstvo, ki plove po svetu, ni pravo krščanstvo, tako ni učil Kristus. Pismouki so popačili Kristusove nauke, ne ravnaajo se po njih. Iz evangeljskih nauk so se rodili v njem zaključki: ljubi svojega sovražnika, ne zoperstavljaš se nasilju z nasiljem, ne ubijaj, ne prešestuj, ne prisečaj — človeštvo, povrni se k prvotnemu naravnemu življenju! Ljubezen naj vlada med ljudmi — tako je učil „verski nihilist“, ves srečen je bil in razumel je blaženost življenja, ko je poskušal živeti za druge; altruist. Nasprotnik je bil smrtni kazni, vsaki vojni; ko je izbruhnila rusko-japonska vojna, je povzdignil svoj glas ter obsodil vojno; zatirani in preganjani so našli v njem najboljšega zaščit-

nika. Njegov glas je odmeval vedno po celem civilizovanem svetu. On je bil duševni kralj ruskega naroda. Njegove učence so utikalj v temne ječe in jih pošiljali v Sibirijo, njega se ni nihče dotaknil; tako spoštovanje so imeli do njega najhujši ruski oblastneži; suveren je stal tu, njegova beseda je bila tolika, da ni bilo mesta, kjer bi se je ne bilo priznalo v polni vrednosti. Kakšen pritlikavec morda je sodil drugače, toda kdo se je zmešnil za to? — Na moralni sili slonijo njegovi nauki, njegova filozofija.

V tem velikem Slovemu je bivala velika slovanska duša. Svet gleda začudeno in občuduje silo te duše. Ni ga naroda v Evropi, ki bi imel pokazati le podobnega moža. Kristus je bival na svetu kot sin Židovskega rodu, kdo za njim se je dvigal nad človeštvo tako, kakor ruski Tolstoj? Primerjajo Tolstoja tudi z Budho, pisatelji in časnikarji ugibajo, kako bi najbolje povedali, kaj je bil Tolstoj. Gorki pa je rekel v svojem bivališču na otoku Capri, da Tolstoja ne razumemo še, da ga bodo proučevali in proučevali, razlagali in tolmačili; vedno bodo njegovi nauki predmet filozofskim študijam. Italijani še sedaj niso preštudirali Dantejeve „Divine Commedie“, kdo pa naj prouči Tolstoja?

Pobjedonoscev, sloveči bivši predsednik sv. sinoda, je nekoč odgovoril Tolstoju: da njegov Kristus ni njiho v Kristus. Prav je govoril. Tolstoj je sledil evangeliju, oni pa so zlorabljali Kristusa v svoje posvetne namene. Izključili so bili Tolstoja iz svete pravoslavne cerkve, ali on se ni približeval tej cerkvi, pač pa cerkev nekako njemu, ker so sveti pravoslavni veljaki videvali, kako globoko se ukoreninjajo Tolstojevi nauki v ljudstvo; sedaj ob smrti trepečejo, kakor da bi vedeli, kako krivico so mu delali. — — —

Tam na Jasni Poljani kopljejo grob za velikega moža. Kjer se je igral kot otrok, tam izkopljejo jamo in v njo položijo truplo, iz katerega je zletel velik Tolstojev duh. Naj ostane ruskemu narodu, kajti gorje mu, ako bi zginit iz njega. Ruski mužiki poromajo na ta grob, ali kdo bo prav verjel, da je umrl Tolstoj. Ljudska fantazija bo stvarjala legende, pravila bo, da je živel filozof, ki je učil ljubezen, ki je del s sebe oficirsko sukunjo, ni maral za baržun in škrlat, ki je delil svoje premoženje, ali ko se mu je bližala smrt, je bežal in izginil. Prav lepo je povedal neki nemški podlistkar, da ljudstvo bo sodilo, da se je peljal v nebesa kakor prerok Elija — — —

Grof Lev Nikolajevič Tolstoj se je rodil 28. avgusta (oziroma 9. septembra po našem koledarju) 1828. na Jasni Poljani v guberniji Tuli. Najprej je študiral orientalske jezike in pravoznanstvo, vrnil se pa kmalu na svoj dom, kjer se je bavil s filozofijo. Leta 1847. je šel zopet v Petrograd študirat jus, zapustil l. 1851. spomladi po nekem nesrečnem igralnem večeru domovino, šel v Kavkaz, vstopil kot poročnik v rusko armado, udeležil se krimske vojne, najprej pri čonavski armadi, pozneje pri Sebastopolu in slednjič kot poveljnik gorske baterije. Po končani

vojni je kvitiral vojaško službo, poročil se 23. septembra 1862. l. z Zofijo Belrs, hčerko ruskega zdravnika Belrs-a, napravil več študijskih potovanj in se popolnoma posvetil književnemu delovanju. Spisal je mnogo novel in romanov: »Otroška leta« (1852.), »Detinska leta« (1854.), »Mladiška leta« (1857.), »Jutro ruskega posestnika« 1856.), »Dnevnik markerja«, »Lucerna«, »Dva husarja«, »Tri smrti«, nadalje kavkaške povesti: »Napad«, »Kozaki«, »Sebastopol v decembru«, »Sebastopol v maju«, »Sebastopol v avgustu«, »Snežni vihar«, »Zakonska sreča«, »Polikuška«, »Smrt Ivana Iliča«, »Kreutzerjeva sonata«, in njegovi daljši romani: »Vojna in mir«, »Ana Karenina«. Znamenite so tudi nekatere njegove drame: »Moč teme«, »Sadovi omike« itd. Manjših filozofičnih razprav je pa vse polno.

Tolstoj zadnjič v Moskvi.

Leta 1909. je bil Tolstoj zadnjič v Moskvi. Potoval je kot kak berač, sprejet je bil kot kak kralj. Pripeljal se je v Moskvo seveda v tretjem razredu. Pričakovala ga je nebrojna množica, ki je filozofa navdušeno pozdravljala. Pregarili so ga, da je vstopil v voz, ki se je počasi pomikal med množico. Govoril je z množico očetovsko; za vsako vprašanje je imel dober odgovor. Pravi triumf je bilo za Tolstoja to zadnje bivanje v Moskvi.

Kako je mislil Tolstoj o slavi.

Neki francoski list je priobčil članek, v katerem opisuje Tolstojeve misli o slavi.

Tolstoj je rekel na vprašanje, kaj je slava, tako-le: Rajši bi videl, da mi poveste Vi, kaj je slava! Potem je pripovedoval: Ko sem bil zadnjič bolan, so mi pošiljali iz raznih mest pisma in deputacije. Tudi gospé so prihajale. Pa je govorila jedna presrečno in se spomnila mojih del, ki so nezabna. Na to sem jo vprašal, katera mojih knjig je najbolj ugaja. Tu pa ni vedela odgovora. Vsa je bila v zadregi. — — — Kaj naj torej mislim o svoji slavi?

Kako je živel in deloval.

V Tolstoju se je izvršil potem, ko je poslal »Ano Karenino« v svet, velik preobrat. Zavrgel je moderno kulturo ter se udal moralni filozofiji.

Začel je živeti življenje ruskega kmeta, nehal se je baviti z umetnostjo in začel pisati moralne pripovedke za ljudstvo. Takrat v Parizu umirajoči Turgenev mu je pisal gnjilivo pismo, s katerim ga je pozivljaj, naj se zopet literaturi posveti, a Tolstoj se ni udal temu pozivu. Tolstoj je oral in drva cepil, pomagal kmetom zidati, peči in kopati greznice, vmes pa je spisoval spise zoper sodobno kulturo in njene institucije, učeč, da se mora inteligenca pokmetiti, če naj zavlada kraljestvo božje na zemlji. Pisal je ne zaradi umetnosti, nego da propagira svoje ideje. Temu namenu služi tudi igra »Moč teme« in roman »Vstajenje«, ta kolosaina slika iz življenja, pisana z izrednim bogastvom barv in prepletena z najvzvišenejšimi mislimi.

Ko je leta 1873. nastala v guberniji Samara strašna lakota, ki so jo hotele oblastnije prikriti, je šel Tolstoj na lice mesta, je prehodil vse vasi, pomagal po svo-

jih močeli in potem objavil članek, ki je vplival kakor da je eksplodirala bomba. Tudi leta 1891., ko je nastala lakota, je hotel v prizadete kraje, ustvarjal ljudske kuhinje in pomagal ljudstvu v največji meri. Ko so oblastnije začemale versko sekto duhoborcev v Kavkazu preganjati, jim je Tolstoj izposloval dovoljenje, da se smejo izseliti. Na svoje stroške jih je poslal v Ameriko in jih je tam naselil ter jim omogočil mirno in srečno življenje. Tudi sicer je bil Tolstoj skrajno dobrotljiv, kar je pač glavni vzrok, da je tik pred smrtjo prišel s svojo rodbino v največje navskrižje.

Pred petimi leti je bil Tolstoj izobčen iz pravoslavne cerkve. Izobčen, mož, ki je oznanjeval najčistejše kristjanstvo. Klerikalizem je pač povsod enak, naj bo pravoslaven, katol. ali židovski. Na izobčenje je Tolstoj odgovoril s spisom, ki je razširjen po vsi Rusiji. Nevolja na pravoslavno cerkev zaradi izobčenja Tolstega je bila velikanska in zna provzročiti še državi velike neprimlike.

Tolstoj se ni spraval s pravoslavno cerkvijo, zato ne dovoljuje maš in cerkvenega pogreba. Ali mužiki so razjarjeni in zahtevajo, da cerkev postopa tolerantno, ker sicer — se je bati velikih izgredov.

Tolstoj je mislil vedno, kako pomagati revežu. Ko je nekoč jedel šparglje, je vskliknil: Z denarjem, potrošenim za šparglje, bi mogle živeti tri družine nekaj časa.

Napravljen čisto priprosto je bival v mali sobi. Bil je vegetarijanec. Živel je pa na sploh najpriprostejše, dasi bi bil živel kot grof in pisatelj lahko v največjem sijaju.

Prj Tolstoju.

G. dr. Bogumil V o š n j a k, ki biva v Gorici, je pred nekaj leti obiskal Tolstoja na Jasni Poljani in poroča o tem obisku v svoji knjigi »Na Razsvitu« jako obširno. Med drugim sta nekaj govorila tudi o nas Slovincih. Dr. Vošnjak je rekel, da pripada narodu, ki ga mnogi silnejši narodi in sosedje neusmiljeno zatirajo. Na to je rekel Tolstoj: »Politična borba je po mojem mnenju nepotrebna in škodljiva, ker odvrča človeka od duševnega življenja in od stremljenja za onimi cilji, ki so skupni vsemu človeštvu... Jaz ne vprašam nikogar, kake narodnosti je, meni je dovolj, da je človek. Narodi se ne smejo med seboj pobijati, nego vsi morajo biti bratje.« — Dalje je dr. Vošnjak vprašal Tolstoja, kak svet daje Slovincem, češ, nam se godi velika krivica. Na to je Tolstoj odgovoril: »Ako ste trdno prepričani, da se Vam godi velika krivica, potem se ravnajte po mojem načelu: Ne plačujte davkov, ne služite kot vojaki, ne udeležujte se političnega življenja, sploh ne vpoštevajte več države. Ta svet sem dal tudi nekemu indijskemu bramanu. No, ko boste pa Vi dovolj močni, potem boste tlačili druge. Ne morem se ogrevati za politični nacionalizem, ker vidim, da oni, ki so bili prej zatirani, pozneje sami zatirajo druge. Za zglede Vam lahko navajam Madjare. Borili so se za svojo svobodo, da bi mogli pozneje tem lažje zatirati svobodo drugih.«

Ob Tolstojevem mrtvaškem odru.

Ko je umrl, so bili navzoči le zdravniki. Malo prej je bila pri njem žena, ki je bridko jokala. Ko je umrl, so položili truplo na drugo posteljo in zastrnili okno, da je prijeten mrak zavladal v sobi. Vencev

je poslanih nebroj, sojalnic od vseh strani istotako nebroj. Ljudi prihaja na tisoče in tisoče. Guverner skrbi za red. V Jasno poljano je prišlo mnogo deputacij. Veliki knez Mihajlovič je brzojavil Tolstojevi udovi: S celo dušo sem pri Vas v težki uri. — Mužiki klečijo v trumah okoli Jasne Poljane in postaje Astapovo ter molijo.

V dumi

se je spominjal včeraj predsednik Gučkov Tolstoja, rekoč: Domovino je zadela velika žalost. Grofa Tolstoja, velikega misleca in umetnika, ni več. Predlagam, da spomin počastite s tem, da se dvignete s sedežev. To se zgodi. Seja je bila zaključena v znak žalosti.

Plačevanje v gotovini.

Dve leti že se vlečejo pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado radi takozvanega bančnega vprašanja. Sedaj v veljavi nahajajoči se bančni privilegij se končuje — kakor znano — v tem letu. Do tega časa se morata avstrijska in ogrska vlada sporazumeti o glavnih bistvenostih bodoče notne banke. Vzrok zavlačevanju je bil v glavnem ta, da je bivša ogrska koalicija zahtevala samostalno ogrsko notno banko. Ta vzrok je tudi strmoglavlil Werkerle-Košutov kabinet.

Med ostalim so zahtevali Madjari, da avstro-ogrška banka uvede plačevanje v gotovini. Temu pa so se z vso odločnostjo uprli avstrijski agrarci (Simič Hohenblum). Sedaj pa se zdi kakor da se Khuenovemu ministerstvu hoče posrečiti da avstrijska vlada akceptira to zahtevo Madjarov. S tem bi nastopila pri avstro-ogrski banki sprememba, ki bi bila velikega narodno-gospodarskega pomena. Zato mislimo, da bo zanimalo naše čitatelje, ako jim nekoliko spregovorimo o plačevanju v gotovini.

Pred uvedenjem zlate veljave je bila pri nas uvedena srebrna veljava. Enota te veljave je bil srebrni goldinar. Ta veljava ni bila stalna, ker se je vrednost srebra dnevno menjala. Zato tudi ni bila v avstrijskem goldinarju obsežena ista veljava, ki mu jo je država dala. Tako je prišlo do tega, da je leta 1892 100 srebrnih goldinarjev veljalo samo 75 goldinarjev in 93 novčičev. S tem je srebrni denar nehaj biti takozvani kurenten (tekoči) denar, ker njegova prava veljava ni odgovarjala nominalni vrednosti, ki mu jo je dala država. Tako je prišlo, da je papirnati denar več veljal nego srebrni. Ni čudo, da so to stanje izrabljali nekateri privatni špekulantje, da so kupovali ceneno srebro in so si potem dajali napravljati srebrne goldinarje. Zaradi tega je država prepovedala kovanje srebrnega denarja. To je tako delovalo na tedanjem denarnem trgu, da je veljava denarja postala le nominalna, to je, samo po imenu, a v resnici je papirnata veljava postala brez metalne podlage. To se pravi, da izdaja papirnatega denarja ni bila pokrita z zlato in srebrno veljavo.

Tako stanje je bilo zelo nevarno in bi bilo moglo dovesti državo v gospodarske krize ali v vojni celo do državnega bankrota. — Razum tega je to stanje škodovalo naši državi v mednarodnem prometu, ker je delovalo da je naše blago izgubljalo na cenah na vnanjih trgih.

Ta dejstva so prisilila državo, da se je odločila za uvedenje zlate veljave; to je, da je kakor denarno enoto določila zlato krono! Izvedenje te reforme pa je oviralo več razlogov. Sedaj pa se dela na to, da se ta reforma izvede do konca. Papirnati denar bi se imel popolnoma umakniti iz prometa.

Sicer se res izdeluje zlat denar po 10 in 20 kron, ali izdeluje se tudi dovolj srebrnega denarja. Še vedno so v prometu bankovci »Avstro-ogrške banke«, ki se v resnici dobrovoljno zamenjujejo v zlat in srebrni denar, ali »Avstro-ogrška banka« ni dolžna delati tega.

Plačevanje v gotovini bi torej sestajalo v tem, da bi bila »Avstro-ogrška banka« — ki je že do sedaj zbrala veliko množino zlata, tako n. pr. 23. novembra 1909 za 1368 milijonov kron zlata — v vsakem času obvezana v zamenjavanju neomejenih množin svojih bankovcev z zlatim denarjem.

Ko pride do tega in se srebrni goldinarji umaknejo, bo v naših deželah uvedena zlata veljava.

To bi bilo torej tisto »plačevanje v gotovini«, radi katerega se že dve leti vlečejo pogajanja med avstrijsko in ogrsko-hrvatsko vlado!

Shod v Sv. Križu na Vipavskem.

(Dopis.)

V nedeljo 20. XI. se je vršil pri nas nad vse pričakovanje dobro obiskan političen shod v Ferjančičevi dvorani, ki je bila natlačeno polna zavednih mož.

Povedali smo vrlému našemu poslancu g. Štrekeljnu naše težnje in naše želje, razložili smo mu našo bedo in ga prosili od pomoči. Pri navdušenem aplavzu zborovalcev nam je obljubil v obče priljubljeni naš zastopnik, ki se je že ponovno odzval našemu pozivu in je vedno rad prišel v našo sredo, da bo storil vse mogoče v dosego naših želj. Izjavili smo se po živahni debati proti uvozu tuje živine, za uvoz drugih živil, proti novemu vinskemu davku.

Med največjo debato je prišel sklicevateelj shoda vrli naš g. A. Gabršček z opravičeno zamudo v našo sredo (mimogrede povedano: naša železna polževka nima nikoli sile in tudi brezplačno vozi češče svoje potrpežljive potnike na postajališčih med vožnjo na sprehod.) Očrtal nam je v slikovitih potezah delovanje našega slavnega dež. zbora, kojemu na vsem svetu ni para. Mesto resnega dela, dela po želji deželanov vidimo v dež. zboru sam prepir in ravs. Deželni glavar g. Pajer, Gregorčič et co. laških liberalcev niso srečni ako nam ne zadajo zausnič. Blažene se pa počutijo, ako se jih z Najvišjega mesta pošlje kot za delo nespособne domov. — Vedeli smo že pred tem shodom za te škandalozne razmere in hočemo pokazati ob prvi priliki, da nočemo klečeplazceve in izdajice, temveč pravih mož, ki so voljni delati po naši volji in so zmožni izvojevati nam pravice, ki so nam že zdavnej pritekale. Sploh je bilo navdušenje pri shodu nenavadno veliko.

Govorili so razni govorniki. Na predlog otvoritelja shoda g. Medveščeka je bila enoglasno sprejeta resolucija, po koji so merodajni možje pozvani, zavzeti se odločno za pomoč našej letos najhujše prizadeti občini od strani vlade in dežele. Izrazili smo polno zaupanje gg. poslancema in se zadoščeni mirno razšli. GG. poslancema pa kličemo i mi v opomin: kar more storiti mož, to mož je storiti dolžan.

Domače vesti.

Smrtna kosa. — Danes je umrl g. Leopold Budau, c. kr. dvorni svetnik pri najvišji in kas. sodnji v pokoju. Naj počiva v miru, preostalim naše sožalje.

Poroke. — Poročil se je gosp. Ivan Kačič, dirigent podružnice ljubljanske kreditne banke v Gorici z g.čno Marico Benedekovo iz Planine. Vse najbolje!

Kdo bo škof v Trstu? — »Edinost« je poročala od odtič. strani, da ne Faidutti, ne Lupetina ne Lohninger ne pridejo v poštev pri imenovanju škofa v Trstu, marveč da bo imenovan nekdo drugi, o katerem se zelo malo piše in govori; imenovanje se izvrši v kratkem.

Današnja »Edinost« pa pripoveduje, da je povedal nadškof dr. Sedej v nedeljo v Ricmanjih, da je imenovan za tržaškega škofa kanonik stolne cerkve v Ljubljani, dr. Andrej Karlin.

»Slovenski Narod« ne imenuje ljubljanskega kanonika, določenega za tržaško škofovsko stolico, pravi pa, da je res določen neki kanonik v Ljubljani za to mesto ter da je to kompenzacija za nemškega škofa na Koroškem ter za nemškega predsednika deželne sodnije v Ljubljani, ki so dosegli klerikalci. Ali kaj pa to pomeni? Vlada je zadovoljna. Nemški škof na Koroškem: pomeni novo silo za germaniziranje Koroške, novi predsednik sodnije v Ljubljani pomeni važen nov nemški korak naprej na Kranjskem; kaj bo proti temu slovenski škof v Trstu iz ljubljanske politične klerikalne šole? — Vlada je zadovoljna, ker tako pomika

moč nemštva proti Adriji. Koroško smatrajo slov. klerikalni generali že za izgubljeno, strankarska strast pa jim dovoljuje da prodajo še važno mesto predsednika dež. sodnije v Ljubljani za to, da pride v Trst njihov človek: delat za klerikalizem po ljubljanskem vzorcu. Razcepljenja tržških Slovencev bi se veselili vlada in Lah, posebej pa še Nemci, češ, le ravsajo naj se po gonji iz škofijske palače, to bo toliko bolje za utrjenje nemštva v Trstu. — Za Koroško naj se izgubi počasi

Kranjska, potem tudi ne bo treba več slovenskega škofa v Trstu, ali vladal bi po naših deželah ob Adriji mednarodni klerikalizem, pod katerim bi trpeli Slovani — Nemci pa bi se lepo razvijali; o Lahih sodijo, da je lahka reč, odvzeti jim vso moč. — Čudna so pota slov. klerikalne politike, čudna, ker po teh potih se zabijajo tudi stebri za nemški most do Adrije.

Dunajski nadškof Nagl je postal generalni tajnik avstrijskega episkopata. To se pravi, da je prevzel vodstvo in po veljstvo nad avstrijskimi škofi. Slovenci bomo že čutili njegovo roko.

Dva Prusa pred poroto v Gorici. — Včeraj sta sedela na zatožni klopi Henrik Wawrzinek, rojen leta 1890 v Ratiboru in Maksimilijan Seidel iz Rude, oba iz pruske Šlezije. Seidel je rojen leta 1895. Obdolžena sta bila, da sta 1. avgusta 31. avgusta letos v stanovanje Ivana Bassija, delovodje, češ, da poprosita tam predumja, pa sta za nekaj časa prišla Bassijevo gospo, jo davila, jej utaknila v usta žepno ruto, da bi potem vzela denar, ker sta slutila, da ima Bassi na domu vedno precej denarja. Gospa pa se je oprostila napadalcev, zakričala na pomoč ter bila z nogo na tla, vsled česar sta obtožena zbežala. Aretirali so ju v Trstu.

Wawrzinek je rekel, da ni hotel storiti gospe nič hudega ali potreben denar je hotel imeti. Seidel je trdil, da on ni storil gospe nič, šel pa je z Wawrzinkom le za to, ker ga je ta silil. Razprava proti njima je končala tako, da je bil Wawrzinek obsojen na 4 leta težke ječe s postom vsake tri mesece, po prestani kazni ga izženejo. Seidel je bil oproščen.

Nathan in Portugal. — V Ljubljani so sklicali v nedeljo klerikalci shod, na katerem so protestirali proti znanemu govoru rimskega župana Nathana in o portugalskih »grozovitostih« so govorili. Ali to le radi tega, da je mogel Sušteršič govoriti tudi o »domačih Nathanih«, kar vse je izrabil za agitacijo za nove občinske volitve v Ljubljani. Škof je dal navzočim žegen, pa je bilo konec. Papež ne more biti vesel izjav s takih shodov, na katerih se ne razpravlja stvarno o govoru Nathanovem, marveč je ta govor le povod za novo strankarsko hujskanje.

Vojaško streljanje na Ajševci. — Dne 23. novembra 1910 bodo goriški topničarji oddali 150 strelcev z bizostrelnimi topovi, polovico šrapnelov in drugo polovico granat, v strelišče od 9. do 11. ure zjutraj na Ajševci.

Klerikalci in Elsner. — »Slov. Narod« piše: »Klerikalci niso storili nobenega koraka proti imenovanju Elsnerja. Že več tednov, predno se je izvršilo to imenovanje, smo jih opozorili na pretečo nevarnost, a klerikalci se niso zmenili. S tem so najbolje pokazali, da jim ni nič mar za stvar in da zdaj le navidezno nekaj zabavljajo. Vzrok temu je, da imajo klerikalci pri nadsodišču v Gradcu posebno zaščito. Graško nadsodišče je doslej rešilo še vsakega duhovnika, ki je bil na Kranjskem obsojen na ričet. Naravno je, da so klerikalci za to hvaležni in da ne delajo graškemu nadsodišču nobenih sitnosti, najmanj iz narodnih in političnih nagibov. Zato so zadovoljni tudi z Elsnerjem. Malo so zaropotali proti — liberalcem in Ploju in stvar je bila zanje rešena. Zdaj so z Elsnerjem popolnoma zadovoljni in bodo še njegovi dobri prijatelji, če bo skrbel za duhovnike.«

Otrok se opeknil in umrl. — V Dolgi ulici v Gorici je prišla 4 letna Ana Devetakova v kuhinji preblizu ognja. Otroku se je unela obleka, otrok se je opeknil in umrl v bolnišnici. Mati se je odstranila za hip in zgodila se je nesreča. Kakor po navadi ob zimskem času. Vsako leto je po zimi precej takih »nesreč«. Koliko jih bo letos, ker se obeta huda zima?

Društvo ljudski otroški vrtec v Tolminu vabi na »Miklavžnico« v ponde-

ljek 5. decembra t. l. v šolskem posloplju. Začetek točno ob 5. uri pop. Vstopnina za odrasle 20. vinarjev, za otroke 10 vinarjev. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Certifikatisti. — Ministerstva hočejo razširiti certificirano postavo na službe oficijantov. Oficijanti postanejo lahko ne le oni podčastniki, ki imajo uradniški certifikat, ampak tudi boljše kvalifikovani podčastniki s certifikatom za služabniška mesta.

Tako se da dlje časa služočim podčastnikom možnost, da pridejo prej ko doslej do državnih služb.

Mesto stalnega pomožnega pisarja je razpisano pri okrajni sodnji v Tolminu. Dnevnina K 2.50. Prošnje do 28. t. m.

Orli in »Orli«. Poročajo nam: Neki učitelj je v šoli opisoval orla in je dejal med drugim: »Orli so bivali nekoč tudi po naših krajih. A sedaj jih ni več! So že izumrli. A na triglavskem pogorju so še! Nato se oglasi učenka in reče: »Tudi v Velikih Zabljah so še!« — Nato se hudomušnež v zadnji klopi oglasi: »To niso Orli, ampak »čuki!« — Poroča nekdo, ki je to slučajno zvedel.

Ukraden je bil pred kratkim vozič na 2 kolesih pekovskemu mojstru g. A. Fajtu na Korsu.

Sokolski vestnik.

Skladu za Sokolski dom v Gorici je daroval gosp. Martin Poveraj, krojaški mojster v Gorici, za svoj god znesek 50 K. Velikodušnemu podpiratelju našega stremljenja najpristronejša zahvala! Na zdar! Odbor.

Češki Sokoli učitelji telovadbe v Srbiji. — Srbski vojni minister je odobril načrt, da se pokliče v Srbijo iz Češke 12 sokolskih vaditeljev, da bodo poučevali telovadbo. Nekaj izmed njih bo poučevalo telovadbo na belgradskih gimnazijah. Začetna njihova plača bo znašala 1200 dinarjev. Po desetletnem službovanju bodo imenovani za višje učitelje in se jim višja plača do 4000 dinarjev na leto.

Zveza narodnih društev.

Zvezina društva so naprošena, da naslovljajo od sedaj naprej svoja pisma namenjena »Zvezi narodnih društev«, na novi naslov, ki se glasi: **Dr. Dinko Puc, Gorica, Semeniška ulica št. 1. I. nadstr.** Tudi oni, ki imajo kaj opravka z Z. N. D., naj se zglase istotam.

Veselica v Podgori: Že več časa se je govorilo, da bo v kratkem v Podgori veselica. Z zanimanjem smo pričakovali »veseli« Gorjčani, kdaj jo »pihnemo« v Podgoro. Z mojim prijateljem sva že davno sklenila, da obiščeva to veselico. In res! Plakati po mestu so nam naznanili, da se vrši v nedeljo, 20. t. m. veselica v Podgori. A ker je bilo ves teden tako nestanovitno vreme, sem že začel dvomiti, da bi šel v Podgoro. Prijatelj mi reče: Obljuba dolg dela! »No, pa pojdiva tudi če bi »rante« padale z neba.«

Prišla je nedelja! Dan je bil prekrasen. Odšla sva s prijateljem ob 3. od doma. Naročila sva gospodnji najpravi večerjo ob 1/28. Dohitevala sva trume ljudi, ki so hitele k podgorški veselici. Krenila sva čez »Železniški most« in šel par korakov, pa sva v Podgori. Tu je že bilo vse polno ljudi. — Tudi znanec ni manjkalo. Šla sva s prijateljem v dvorano. Omeniti moram, da ni blizu dvorane, ki bi se primerjala s to! — Ljudje so še vedno prihajali. Tu si videl ljudi raznih stanov: Kmeta, delavca, ki je hotel vsaj en dan v tednu preživeti v veselici družbi. Videl si pa tudi uradnike in mnogo druge gospode. — Pozabiti ne smemo tudi goriških študentov, ki so v obilnem številu prihiteli na to veselico. Zanimala jih je gotovo »opereta« Kovačev študent. Saj je ista vzeta iz dijaškega življenja. Pametno se mi je zdelo, da so Podgorci ukrenili, da dijaki plačajo le polovico vstopnine. — Zadnji kotiček je bil zaseden. Bili smo tako tesno skupaj, kot sardale v sodu. Pričakovali smo nestrpno pričetka. — Veselica prične! Godba zaigra slovanško koračnico. Nato so zapeli domači pevci Aljaževci: »Na bregu«, naravnost imenitno. Jaklovo: »Potovanje po Kranjskem« je orkester dobro izvajal. Na vspeh je nato: »Kovačev študent«,

ki je privabil največ ljudi v Podgoro. — Reči, moram, da se je isti prav imenitno obnesel. Posebno kovač in njegov sin sta se dobro držala. Najbolj se je Kovaču posrečil nastop v III. dejanju, ko je z zadovoljstvom gledal svojega sina Janeza, ki je koval podkve in drugo. Kakšna sprememba, kaj ne! V II. dejanju sim po kavarni v III. dejanju pa že pri nakovalu s kladivom v roci. — Marsikak nauk bi lahko izčrpali iz tega! Čeravno so igrali le delavci, so igrali res imenitno. Tudi kuplet se je posrečil. — Po končani veselici se je razvila živahna, neprisiljena zabava. Veselje je bilo gledati na mladino, ki se je v krogu vrtela kaj pridno. Mi pa, katerim se nam je že izkadilo iz glave veselje do plesa (mogoče pa, da ni hotela z nami nobena plesalka), smo šli k »Štefanu«, ki nas je prav dobro postregel z dobro kapljico »vipavca!« Došlo se ni no mogli ločiti od znancev. Ker sva po odločilu, da prideva k večerji, sva odšla proti domu. Bila sva res malo na »korajži«, pa to nič ne de. Enkrat zopet po dolgem času, menda ni tak greh.

Za vedno mi ostane ta dan v spominu.

Udeleženec.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Zveza furlanskih zadrug je otvorila v soboto v Romansu podučno zadržno razstavo. Navzoč je bil pri otvoritvi tudi namestnik princ Hohenlohe. Razstava kaže notranjo organizacijo, razmerje do drugih društev; razstavljeno je razno orodje, različni predmeti, formulari, vino iz zadržne kleti v Škodovaki, mleko iz romanske mlekarnice itd. Razstava je prav zanimiva ter kaže dober ustroj zveze furlanskih zadrug.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.

Sprejme se: 2 kontorista; 1 poslovodja; 5 pomočnikov mešane stroke; 1 pomočnik železniške stroke; 2 pomočnika manufakturne stroke; 3 pomočniki špece-rijske stroke; 2 pomočnika papirne in galanterijske stroke; 4 prodajalke; 7 učencev; 1 učenka.

Službo išče: 2 knjigovodja; 3 kontoristi; 2 potnika; 3 poslovodji; 24 pomočnikov mešane stroke; 7 pomočnikov železniške stroke; 10 pomočnikov manufakturne stroke; 11 pomočnikov špece-rijske stroke; 2 pomočnika modne in galanterijske stroke; 7 kontoristinj; 8 blagajničark; 12 prodajalk; 5 učencev; 2 učenki. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Politični pregled.

V ogrskem državnem zboru je v seji 19. t. m. posl. Barta interpeliral o političnem položaju na Hrvaškem. Ministerski predsednik grof Khuen Hedervary je odgovoril takoj na interpelacijo, ter je izjavil, da je namen dogodbe iz leta 1868, da bi prišlo do stalnega miru v razmerah med Ogrsko in Hrvaško. Res je, da so hrvatske radikalne stranke porabljale nekatere nejasne določbe v to, da so vstavile krivo pravno podlago. Zadnje volitve na Hrvaškem so zelo razveseljive ker stoji od 88 zvoljenih poslancev 62 na podlagi nagodbe. Ministerski predsednik je izrazil nado, da bodo prenehale na Hrvaškem tendence, ki so v nasprotju z ogrskim državnim pravom. Ako se pa to ne zgodi, bo vlada našla pot in sredstva, da ostanejo te tendence nenevarne. Trditvev interpelanta, da se ban pogaja s hrvatskimi strankami in da hoče za utrditev svojega osebnega stališča dati istim koncesije na račun ogrskih interesov, ne odgovarja resnici. V interesu Ogrske pa je, da ima zaupnik ogrske vlade na Hrvaškem večino, na katero se more opirati. Da je ban Tomašič obljubil nezavisnost Hrvatske, ne odgovarja resnici.

Kar se tiče železničarske pragmatike, je uvedba iste povzročila veliko razburjenje na Hrvaškem. Nič ne more tajiti, da je potrebna ureditev tega vprašanja. Viada v tem oziru ne poduzame nič novega, ona le nadaljuje, kar je hotela že prejšnja vlada doseči v tem oziru. Govornik je končal svoja vžvanja, z izjavo, da,

kakor hrvaškega vprašanja ni smeti nadcenjevati, se istega tudi ne sme podcenjevati. Mi imamo že zato, da odvrnemo morebitno nevarnost, največji interes na tem, da smo v dobrem razmerju s Hrvaško!

Laška pravna fakulteta je na dnevnem redu prve seje državnega zbora 24. t. m. Kako se čuje iz nemških poslaniških krogov, Nemci niso navdušeni za laško pravno fakulteto ne na Dunaju ne v Trstu. Iz njihovih govorov se da posneti, da bi to vprašanje radi zavlekli, ali najraje spravili popolnoma v stran. Najprvo pa čakajo na to, kako bo stališče Jugoslovanov nasproti laški pravni fakulteti.

Razne vesti.

Tolstojev truplo so odpeljali včeraj z Astapovega na Jasno Poljano, kjer so ga položili k večnemu počitku.

Brivci v Trstu. — Vsi brivski pomočniki v Trstu okrog 260 po številu so začeli stavkati. Zahtevajo popoln nedeljski počitek.

Čedna sobarica. — Soproga nekega bogatega trgovca v New-Yorku si je najela čedno, brhko sobarico, ki je bila tudi zelo poštena. Gospodinja ji je vse zapala. Edino ona ji je umela streči, imela je sobo zraven svoje gospodinje. Pred kratkem je napravil trgovec s svojo soprogo in njeno sobarico večje potovanje v Evropo. V Parizu je šel trgovec zvečer v neko zabavišče, kjer je videl mladeniča, ki je bil popolnoma podoben sobarici. Opazoval je natančneje in spoznal, da je sobarica v resnici mladenič in da ga je najela njegova soproga samo zato, da sta se oba lažje ljubila in zabavala. Radi tega se je trgovec ločil od svoje žene, ki je šla s svojim ljubčkom, kateremu se pa ni bilo treba več oblačiti v žensko obleko.

Miljonska sreča. — V Londonu je prišel Viljem Darnborough, ki je priigril v Monte Carlo nič manj kot 1.250.000 K. Dobil je sicer pred enim mesecem že 2¹/₂ milijona kron, katere je pa zopet zapravil. Hotelir mu je posodil 100 K in s temi je pridobil prej omenjeno svoto. Prisegel je, da ne bo več igral. V miru hoče živeti od obresti pripravnega denarja.

Dve žrtvi trgovcev s človeškim mesom. — Kmetski fant neke vasi bliu Budimpešte se je zaljubil v lepo dekle, katero je pa padlo, ko je iskalo službo v mestu, brezvestnim trgovcem v roke, ki so jo peljali po raznih balkanskih mestih. Kmetski fant je sledil svoji ljubici in jo je slednjič iztaknil v Sarajevu v neki javni hiši. Rešil jo je, toda ker ga ona ni hotela poročiti ravno radi njenih okoliščin, ga je pregovorila, da sta se oba usmrtila.

Poroka ameriške dolarske princesinje miss Elkins. — Ze dolgo časa niso listi nič pisali o miss Elkins. Ta bogata Američanka se namerava poročiti z bratom italijanskega kralja, z vojvodo abruškim. Kakor poroča »Secolo«, biva Elkins s svojo materjo že delj časa v Lugano in se posvetuje s tamošnjim škofo, ker misli pred poroko pristopiti h katoliški veri. Miss Elkins dobi pred poroko naslov vojvodinje teramske, v zakon pa prinese vse polno milijonov dolarjev. Poroka se bo baje vršila začetkom januarja.

Zopet umor. — V Lübecku na Nemškem je prišel v stanovanje bogate, stare, neporočene zasebnice Jensen, eleganten gospod, izročil ji pismo, v katerem se ji grozi, da mora plačati 800 mark, če ne bo umorjena. Stara gospodična je začela upiti in klicati na pomoč, hotela je zbežati, toda kmalu je padla težko ranjena. Napadalec je streljal nanjo. Policija ga je vlovila. Morilec je bil 20 letni brezposehni trgovec Hartmann, katerega so dolgovi dovedli do tega koraka.

Svetovna razstava v Parizu. — Odsek za trgovino in obrt v Parizu je sklenil pod predsedstvom Peytrala, da se izreče vladi željo napraviti l. 1920. svetovno razstavo v Parizu. Zgodaj so se začeli pripravljati!

Naborniki in beguni v Italiji in v Franciji. — Število nabornikov je narastlo v Italiji v zadnjih 8 letih od 32.000 na 40.000, število dezertarjev od 800 na 7000. V Franciji je narastlo število nabornikov na 12.000. Število v Franciji živčih refrakterjev in dezertarjev znaša okoli 30.000.

Novi japonski »dreadnought«. — Angleški listi poročajo, da je japonska vlada naročila pri neki londonski tvrdki gradnjo dreadnoughta 27.000 ton.

Samomorska epidemija v Moskvi. — V zadnjem času se množe v Moskvi samomori gozovito. Bogat trgovec Šuravjev se je ustrelil, sledila mu je v smrt mlada dama, Gribova, iz bogatih trgovskih krogov. Smrt te dame je šla tako k sreči mlademu milijonarju Tarasovu, da se je ustrelil. Ti samomori so se dogodili tekom enega dneva. Vsi trije samomorilci so zelo bogati in listi se opravičeno boje, da bodo tem trem sledili še drugi kandidati za samomor.

Vlomilci v sultanovi palači. — V odsotnosti sultana, ki se je nahajal pri selamluku, so vlomili drzni roparji v sultanovo palačo v Dolmabagče v Carigradu. Kmalu bi odnesli polno dragocenosti, da jih ni zalotila hišna straža. Vlom je vpriporil in vodil odpuščen uradnik, Grk Joann.

Umor v Parizu. — Francoski kolonijski poročnik Meunier je v Parizu na svojem stanovanju umoril svojo ljubico, 35 letno baronico Olivier, rojeno grofico Anbricoult. Pismo je naznanil policiji svoj čin. Ločena baronica je bila znana prikazen v pariških salonih. Vzrok zastrupljenja je ljubosumnost. Meunier-ja še niso dobili, najbrže je izvršil samomor.

Dva vlakla sta trčila na Ogrskem in sicer na progi Požun-Sobotica. Pet delavcev je smrtno nevarno ranjenih. Promet je vstavljen.

Ženo ustrelil na sodišču. — V Berolinu je skončala ločitvena obravnava magistratnega tajnika Barmanna neugodno zanj. Ker je bil označen krivim, je počakal svojo ženo na stopnjišču in jo ustrelil.

Boji med francoskim in ameriškim mornarji. — V Cherbourg-u so se stopli francoski in ameriški mornarji. Zadnji so bili popolnoma pijani. Komaj vojaštvo z nasajenimi bajonetji je ukrotilo ljute Amerikance. Drugo jutro so potegnili truplo ameriškega mornarja iz morja.

Obsojen na vešala. — Na Dunaju se je vršila porotna obravnava proti mesarskemu pomočniku Gustavu Allram-u, ki je v maju umoril prostitutko Leopoldino Piller ter jo oropal za par uhanov, ki niso imeli nobene vrednosti. Porota je obsodila obtoženca na smrt.

Ženo umoril. — V Moravski Branici je preklal 53 letni delavec Vincenc Čeh svoji za sedem let starejši ženi po noči s sekuro glavo. Poskušal je tudi svojo hčer ubiti, toda ta mu je utekla, če tudi nevarno ranjena. Čeh sam se je hotel obesiti. N; se mu posrečilo, zato se je sam javil orožnikom. Prepri v družini je bil vzrok tega zločina.

Kardinala Puzyna v Krakovu je zadel mrtvoud. Ker je zelo star, se je bati za njegovo življenje.

Kako kaznujejo na Hrvaškem ponarejalce vina. — V svojem službenem delu priobčujejo »Narodne Novine« v Zagrebu dne 10. t. m. odlok, po katerem je bil Albert Waltersdorfer, vinotržec v Oroslavlju, obsojen radi ponarejanja vina. On je, kakor je oblastno postopanje dokazalo, skvaril in ponaredil 148 hl vina v vrednosti K 2.368; zato mu je bila odmerjena taka-le kazen: zapor enega meseca, globa K 600, v korist ubožnemu zakladu mora

plačati K 2.368 (vrednostni znesek), troške za analizo K 224, tožbenih troškov K 14.50 in obsodba se priobči v uradnem listu. — Eksemplarično!

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, kar nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Spretnega krojaškega pomočnika sprejme takoj Ivan Golob, krojaški mojster v Solkanu.

Mlad trgovski pomočnik (mešane stroke), zmožen slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi sprječevali, išče službe. — Naslov pové naše upravnitvo.

Valerij Simčič — Dobrovo

pekovski mojster

priporoča cenj. gg. obmejnim gostilničarjem svoj izvrsten kruh in razno drugo pečivo.

Gene konkurenčne. Izdelek čist in dober. Postrežba strogo slovanska.

udlikovana pekarija in sladlčarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega pečiva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočno pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Velika zaloga dvokoles od K 80—250; gramofonov od K 15—1500; plošče od K 1—4; vsakovrstnih kmetijskih strojev, orkestrijonov i. t. d. — Mehanična delavnica pri

Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Novi slovenski ceniki in lepaki za gostilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo, poštine prosti. Najnoveje acetilen svetilke za gostilničarje in društva od 8 K naprej.

Zagrebski Franck priporočujemo najboljši pridelatek za kavo!

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 78. Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. aprila 1910. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadržnikom na vknjižbe po 5%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1909.: Zadržnikov 1891 z deleži v znesku 85.374 kron. — Hranilne vloge: 1.654.661-17. Posojila: 1.643.638—. — Reserovní zaklad: 91.740-59. — Vrednost hiš: 354 416 72.

Poživlja tok krvi,
delovanje živcev, utrjuje kožo
proti prehlajenju.

Izvrstno za umivanje glave, ust in
obraza. Izborno sredstvo proti
zobobolu.

FRANCOSKO ŽGANJE „DIANA“

Vaš zdravnik

vam priporoča francosko žganje „Diana“, ker je prepričan o velikih prednostih tega žganja za disinficiranje ust in osvežujočega upljava na kožo, ki ga povzroča dodatek Mentola. Glavna snov franc. žganja „Diana“, je dvakrat destilirano vinsko žganje.

Pri nakupu pazite na znamko. Vsaka steklenica nosi na zamašku in na plombi vžgano gorenje varstveno znamko.

Domači prijatelj

v pravem pomenu besede, je francosko žganje „Diana“ in to vsled svoje osvežujoče moči, nizke cene in vsestranske porabnosti.

CENE: 1 mala steklenica . . . K - 50
1 srednja „ . . . „ 1-20
1 velika „ . . . „ 2-40

Prodaja se v vseh trgovinah na drobno. Kjer bi se ne dobilo, naj se obrne na „Diana“, izdelava franc. žganja družba z. o. z. Dunaj, I., Hohenstapfeng 30.

Ustanovljena tvrdka 1866.

J. Drufovka - Gorica

Gospodska ulica 3.

Tovarniška zaloga usuja ter potrebnosti za čevljarje. - Usuje za sedlarje in kujigovceze i. t. d.

Lasna strojarna v Černičah.

Odlikovana tovarna nadplato.

Odvetnik

Dr. Dinko Puc

naznanja, da je odprl

lastno odvetniško pisarno

v Gorici, Semeniška ulica št. 1

(hiša Kutinova).

Proda se velika hiša

z zemljiščem

ob glavni cesti v Tržaški ulici št. 13.

Natančneje se izve

pri lastniku Ivanu Ušaj, istotam.

M. Suligoj,

urar

v Gorici, Via della Barriera šte. 43
(pri državnem kolodvoru)

priporoča slav. občinstvu svojo zalogo švicarskih žepnih in stenskih ur, šivalnih strojev vsakovrstnih sistemov, dvo-koles „Puch“, „Steierwaffenrad“ itd.

Zastopstvo tovarne orkestrionov in gramofonov.

Vse pod večletno garancijo.

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobremenjenjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem o kakor: želodčni katar, krče v želodcu, bolečine v želodcu, težko prebavo ali zastojanje, se priporoča tem potom dobro donarče sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je preiskusil že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo želiščeno vino.

To želiščeno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih želišč in iz vina ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Želiščeno vino odstrani nerodnosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravočasno porabo se uda, o želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obotavljati pri uporabi. Simptomi, kakor: glavobolj, kolcanje, zganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, pojenjajo večkrat po par požirkov tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrih, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z želiščnim vinom. Želiščeno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi,

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teku, so nervozno oslabiljene in ozlovoljene, trpijo na glavobolu, so brez sna, hitro in trpijo. Želiščeno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Želiščeno vino povzdižne tek, pospeši prebavo in hrano, oživilja premetabo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene živce in vstvari novo veselje do življenja. Mnogi priznavanja in zahvale spričujejo to.

Želiščeno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Og. ej, Fiumičel, Gradež, Sezana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradišanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici želiščeno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo želiščeno vino.

Moje želiščeno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 450,0, vinski strkljaj 100,0, glicerina 100,0, črno vino 240,0, sok jerebike 150,0, črešnjev sok 320,0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

Edina slovenska kislá voda

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katarje v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezní v ledvicah in mehuru ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč je tudi osvežujoča

namizna kislá voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbníštvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovinci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kisló vodo.

Jabolka

lina namizna: 100 kg po kron 16, 20, 24 iz kolodvora Litija razpošilja po povzetju J. Razboršek, Smartno pri Litiji - Kranjsko. Korbica 5 kg franko kron 2-40.

Tvrdki J. Medved je došlo mnogo pesnij na njen razglas.

Tako pesni zdravnik:
K zdravniku sem prišel ves truden ubiti,
življenja bil svojega do grla že sit.
Zdravnik mi pogleda prav mirno v oko:
„Prijatelj ne manjka Vam nego „OHIO“.

Tako pesni zabubinec:
Vablju ploše zala Lini
v Trgovskem domu pri „Mladim“.
plesalec dvorja ji zato,
ker vedno ploše je z „OHIO“.

Hudomuzeec pesni:
Prej imel sem samo
eno kurgé oko,
sedaj jih je sto,
okar posim „OHIO“.

Mutec Ohojski peje:

Proda se skoraj nova hiša

v Št. Petru pri Gorici.

Ista se nahaja ob državni cesti in v bližini kolodvora. Jako pripravna za gostilno. — Obsega 1 nadstropje, podstrešje in klet. Pri hiši je lep vrt. — Voda v hiši. — Natančen naslov pove naše upravništvo.

Sans souci

najboljša tuzemska znamka napravljena po francoskem načinu.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante, Bakarska vodica.

Gennaro Ossoinack
odlikovana klet šampanjca

Gorica, Via G. Carducci št. 6.
Na zahtevo se pošlje cenike.

Odvetniški koncipijent

tudi začetnik z nekoliko sodnijske prakse ali pa starejši notarski koncipijent, ki želi odvetniške prakse, se vsprejme. — Vstop kakor hitro mogoče.

Stenograf, izvežban na pisalnem stroju, se sprejme s 1. januarjem 1911.

Ponudbe na pisarno Dr. D. Treo, Gorica.